allen ginsberg

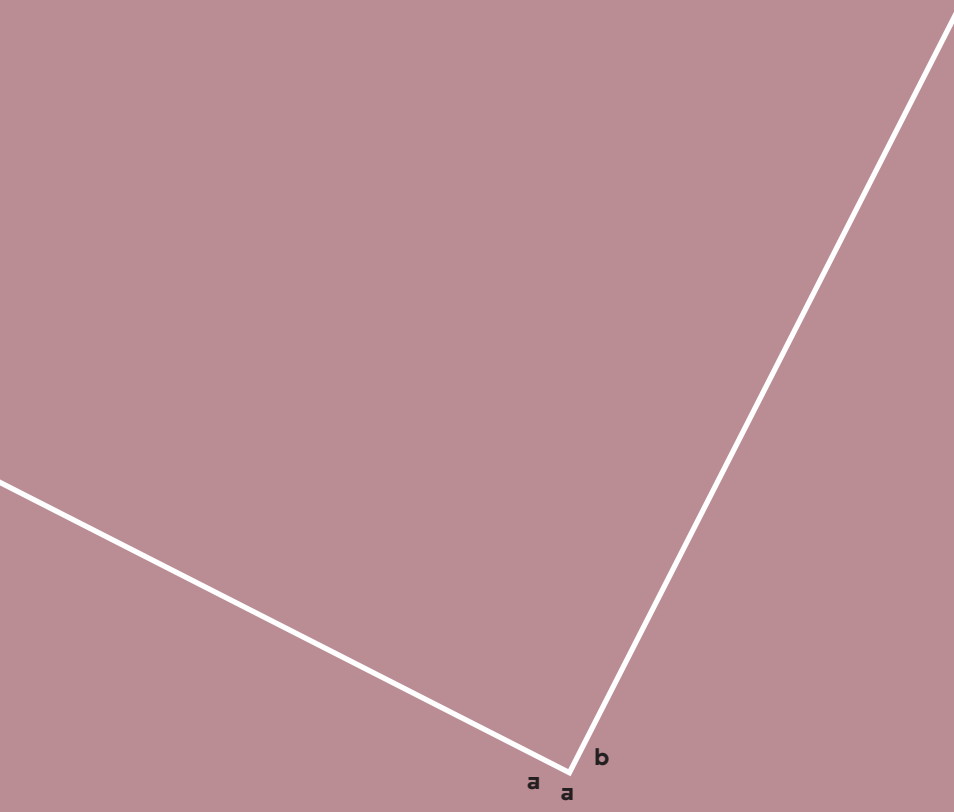
kadiš

přeložil jan zábrana

argo

edice angloamerických básníků, sv. 7

argo

edice angloamerických básníků, sv. 7

Ukázka elektronické knihy

kadiš a jiné básně

allen ginsberg

kadiš
a jiné básně

„– Zemři,
chceš-li být s tím, koho hledáš!“

přeložili jan zábrana a bob hýsek

argo

edici angloamerických básníků řídí
petr onufer

KADDISH AND OTHER POEMS
Copyright © 1961 by Allen Ginsberg
All rights reserved.
Translation © Jan Zábrana – heirs, Bob Hýsek, 2020 Czech edition © Argo, 2020

ISBN 978-80-257-3242-7 (váz.)
ISBN 978-80-257-3439-1 (e-kniha)

Ukázka elektronické knihy

věnováno
peteru orlovskému
v
ráji

„Ochutnej má ústa ve svém uchu“

kadiš
za naomi ginsbergovou (1894–1956)

I

Je to zvláštní myslet teď na tebe, která jsi odešla bez korzetů & bez
očí, jak tak kráčím po slunném dláždění Greenwich Village.
dole na Manhattanu, jasné zimní poledne, a já byl celou noc
vzhůru, mluvil jsem, mluvil, četl jsem nahlas kadiš a poslou-
chal blues Raye Charlese vyřvávaná poslepu na gramofonu
rytmus ten rytmus – a po třech letech vzpomínka na tebe –
A četl jsem nahlas poslední Adónidovy triumfální sloky –
plakal jsem při pomyšlení, jak trpíme –
A že Smrt je ten lék, o němž všichni pěvci sní a zpívají, na který
vzpomínají, který prorokují jako v hebrejské Hymně nebo
v buddhistické Knize odpovědí – a má vlastní fantazie zvad-
lého listu – za svítání –
Ve snu jsem prošel celým minulým životem. Tvůj čas – a můj,
ubíhající stále rychleji k Apokalypse,
k okamžiku konce – květině hořící za Dne – a co přijde potom,
ohlížel jsem se zpátky na samu mysl, která viděla Americké
město
vzdálený záblesk a velký sen o Mně nebo o Číně nebo o tobě
a přízračném Rusku, nebo o zválené posteli, která nikdy
neexistovala –
jako báseň v temnotě – uniklá zpátky do Zapomenutí –

Ukázka elektronické knihy

Už není co říct a nad čím plakat kromě těch Bytostí ve Snu, chycených do pasti tím, že Sen zmizel,

které vzdychají, skučí s ním, kupují a prodávají cáry přízraků, zbožňují se navzájem,

zbožňují Boha, který je v tom všem obsažen – je to touha nebo nevyhnutelnost? – pokud to trvá, Vize – nebo něco víc?

Krouží kolem mne, když vyjdu z domu a jdu po ulici, ohlížím se přes rameno, Sedmá avenue, cimburí oken v kancelářských budovách navršených nad sebe pod mrakem, na okamžik čnějících až k nebi – a nebe nad mou hlavou – ty staré modré končiny,

nebo po avenue k Jihu, k těm místům, když jdu směrem k Lower East Side – kudys chodila před padesáti lety, děvčátko – z Ruska, a jedla první jedovatá rajčata Ameriky – zděšená v docích –

a pak se prodírala davy na Orchard Street kam? – do Newarku –

k cukrárně, k prvním doma vyráběným sodovkám století, ručně šlehané zmrzlině v zadním pokoji na plesnivých hnědých prknech podlahy –

Ke vzdělání, k manželství, k nervovému zhroucení, k operaci, a přitom jsi kantořila a učila se, jak zešílet, ve snu – co je to vlastně tenhle život?

Ke Klíči v okně – a velký Klíč klade zářivou hlavu na vrchol Manhattanu a přes podlahu a padá na chodníky – v jediném obrovském paprsku, který se pohybuje, když kráčím po První ulici směrem k Židovskému divadlu – a k příbytku chudoby

který jsi znala a který znám já, ale teď už se o to nestarám –
Je to tak zvláštní, že jsem prošel Paterson a Západ a Evropu a jsem zas tady,
s Hispánci plačícími teď na zápražích a snědými chlapci v ulicích, požárními žebříky starými jako ty
– Třebaže nejsi už stará, tohle mi tady po tobě zůstalo –
Já sám, koneckonců, snad starý jak vesmír – a řekl bych, že to umírá s námi – ale stačí to k tomu, aby to zrušilo všechno, co přijde – Co kdy přišlo, odešlo vždycky navždycky –
To je výborné! Při tom nezbývá místo pro lítost – pro žádné strašidelné radiátory, nelásku, trýzeň, a nakonec ani pro bolení zubů –
Ačkoli když to přichází, je to jak lev, který požírá duši – a ten beránek, duše, v nás, běda, nabízí sebe sama za oběť lítému hladu změny – se vším všudy – s burácením bolesti v kloubech, s holou lebkou, zlomenými žebry, chátrající kůží, mozkem přelstěnou Nesmiřitelností.
Aj! aj! děláme horší věci! Jsme v loji! A ty jsi z toho venku, Smrt tě nechala odejít, Smrt byla milosrdná, zúčtovala jsi se svým stoletím, zúčtovala s Bohem, zúčtovala se svou cestou – Nakonec jsi zúčtovala sama se sebou – Čistá – Zpátky k temnotě Neviňátka před svého Otce, před nás všechny – před tento svět –
Tam odpočívej. Žádné utrpení tě už nečeká. Vím, že tam, kam jsi odešla, je dobře.
Už nikdy neuvidíš květiny na newyorských letních loukách, už nikdy nebudeš mít radost, nikdy strach před Louisem,

už nikdy jeho líbeznosti a štamprlata, jeho středoškolské dekády, dluhy, lásky, vyděšené telefonní hovory, lože, početí, příbuzné, ruce –

Už nikdy sestra Elanor – odešla dřív než ty – tajili jsme to – tys ji zabila – nebo se zabila sama, aby to s tebou mohla vydržet – artritické srdce – Ale Smrt vás zabila obě – Co na tom jak –

Už ani vzpomínka na tvou matku, celé týdny slz při němých filmech z roku 1915 – zapomenout, ulevit si při pohledu na Marii Dresslerovou apelující na humanitu, na tančícího mladého Chaplina

nebo Šaljapinova Borise Godunova v Metropolitní opeře, aplaudovat jeho hlasu plačícího Cara – k stání s Elanor & s Maxem – pozorovat, jak Kapitalisté usedají v parteru, bílé kožešiny, diamanty,

s Ligou socialistické mládeže autostopem napříč Pensylvánií, v neforemných černých kalhotových sukních, fotografie čtyř dívek objímajících se kolem pasu, a rozesmáté oči, příliš placké, panenská samota z roku 1920,

všechny ty dívky zestárly, nebo už zemřely, a ty dlouhé vlasy v hrobě – šťastné, že si později našly manžely –

Tobě se to povedlo – já přišel také – předtím můj bratr Eugene (pořád se ještě trápí a bude se trápit, dokud mu ruce neztuhnou navždy, protože má rakovinu – nebo se zabije – snad později – brzo už ho to musí napadnout)

A to je poslední okamžik, na který vzpomínám, kdy je všechny vidím, prizmatem sebe, teď – ačkoli tebe už ne –

Nemohl jsem tušit, cos cítila – jaká ještě odpornější huba se otevřela prvně – na tebe – a bylas na to připravená?

Abys šla kam? Do té Temnoty – k tomu – k tomu Bohu? do svatozáře? K Pánu v Prázdnotě? Jako oko v černém mraku ve snu? Konečně s tebou, Adonai?

Až tam mé vzpomínky nesahají! A nejsem schopen to uhodnout! Nejen ta žlutá lebka v hrobě nebo rakev prolezlá červy a zašpiněná stuha – Smrtihlav se Svatozáří? věřila bys tomu?

Je to jen slunce, které jednou zazáří mysli, jen záblesk existence, která nikdy nebyla?

Nic krom toho co máme – cos měla – ten tak bědný – ale přece jen Triumf,

žes byla tady a proměnila ses, jako strom, zlámaný, nebo květina – vrácená zemi – ale šílená, s obarvenými okvětními lístky, přemýšlející o Velkém Vesmíru, otřesená, s ránou na hlavě, s orvanými listy, ukrytá v přecpaném špitále pro chudé, zabalená do prostěradel, bolavá – podivínská v náměsíčném mozku, Nanicdobrá.

Žádná jiná květina nebyla jako tahle, která znala své místo v zahradě a zápasila s nožem – prohrála

Uříznutá rampouchem idiotského Sněhuláka – a dokonce zjara – podivně přízračné pomyšlení – jakási Smrt – Ostrý rampouch v ruce – korunovaná starými růžemi – psa místo očí – penis z robotárny – srdce z elektrických žehliček.

Všechny ty kumulace života, které nás ubíjejí – hodiny, těla, vědomí, boty, ňadra – zrození synové – tvůj Komunismus – „Paranoia“ do nemocnic.

Jednou jsi kopla Elanor do nohy, zemřela později na srdeční vadu. Ty na mrtvici. Spíte? Do roka jste se obě staly sestrami v Smrti. Je Elanor šťastná?

Max se zaživa trápí v kanceláři na Dolní Broadwayi, osamělý velký knír nad půlnočními účty, není si jistý. Život mu prchá – sám to vidí – a o čem pochybuje teď? Ještě pořád sní, že vydělá peníze nebo že mohl vydělat peníze, vzít si ošetřovatelku, mít děti a dosáhnout snad i tvé Nesmrtelnosti, Naomi?

Brzo ho uvidím. Teď musím zvolit kratší cestu – pohovořit si s tebou – neudělal jsem to, když jsi ještě měla ústa.

Navždycky. A nám je souzeno to Navždy – jako koně Emily Dickinsonové – uhánějící ke Konci.

Ti znají cestu – Ti Ořové – pádí rychleji než si myslíme – běží napříč naším vlastním životem – a berou jej s sebou.

Nádheryplná, už neoplakávaná, s pokaženým srdcem, vykolejenou myslí, provdaná ve snu, smrtelně změněná – Prdel a tvář ubitá vraždou.

Ve světě, odevzdaná, zešílelá květina, nestvořila žádnou Utopii, uzamčená pod borovicí, zaslíbená v Zemi, balzamovaná v Samotě, Jehovo, přijmi.

Bezejmenná, s Jedinou Tváří, Navždy mimo mne, bez počátku, bez konce, Otec ve smrti. Ač tu nejsem kvůli tomuto

Ukázka elektronické knihy

Proroctví, ač jsem bez ženy, bez hymnu, bez Ráje, bezhlavý v blaženosti, chci dál slavit

Tebe, Ráji, po Smrti, Jedinou jen požehnanou v Nicotě, ne světlo nebo temnotu, Věčnost bez Dne –

Vezmi toto, tento Žalm ode mne, vytrysklý jednoho dne z mé ruky, něco z mého Času, teď odevzdaného Nicotě – aby chvalořečil Tebe – Nic než Smrt

Toto je konec, vykoupení z Pouště, cesta pro Divotvorce, Dům nalezený pro Všechny, černý kapesník do běla vypraný slzami – stránka mimo Žalm – Poslední proměna moje a Naomi – k dokonalé Temnotě Boží – Smrti, zastav své fantómy!

Ukázka elektronické knihy